

Muz 1179

B-2

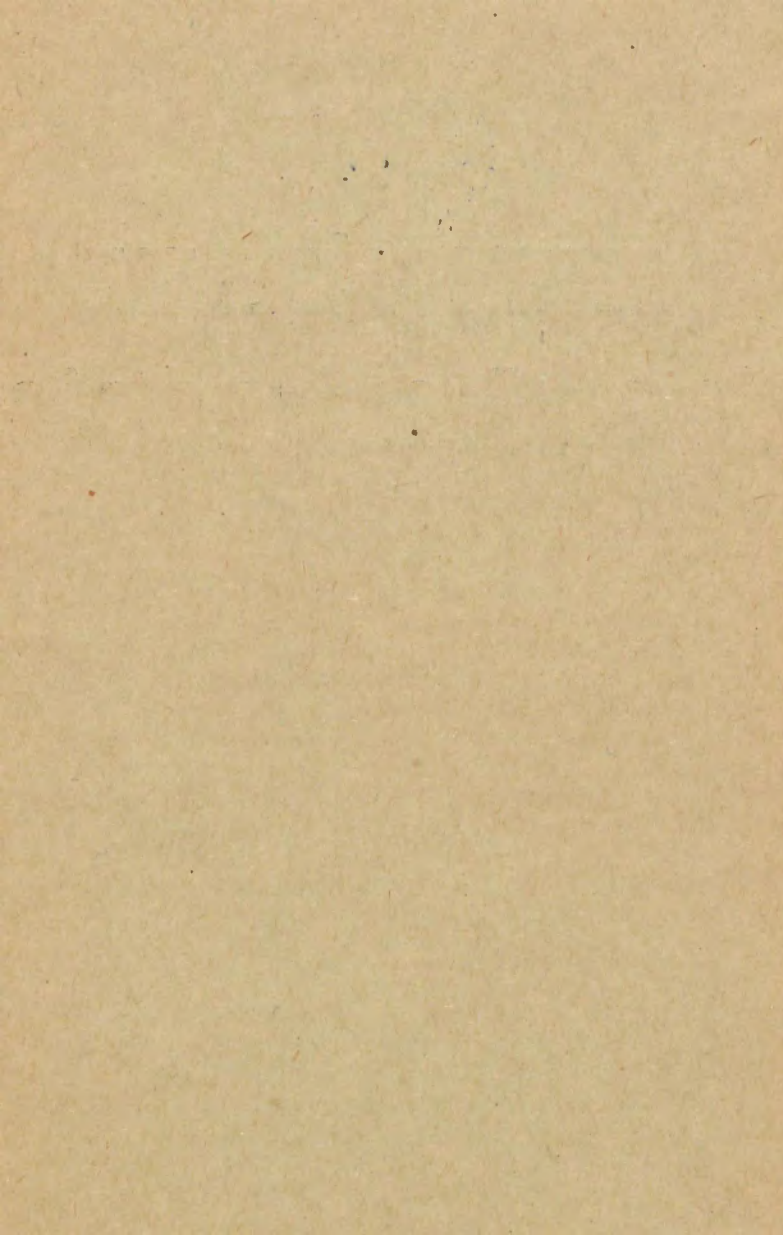
ZMKR. TUD. KÖNYVTÁR
ARCHIVUM
Lelt. sz.: 1140

Leitározva 2010

NEMZETVÉDELEM ÉS ERKÖLCSI OKTATÁS

1213

M. kir. bpsén I. honv. Hdt. pság. Hírszolgálat.

Nemzetvédelem és erkölcsi oktatás.

Mi a nemzetvédelmi szolgálat célja?

A fegyveres erő erkölcsi erejének megóvása és fejlesztése. Ezen célt szolgálják egyrészt a hazafias ünnepélyek, mint március 15., Hősök ünnepe, június 18., augusztus 20., október 6., november 13., december 6. tartása.

Hazánk történelmi nagy eseményeinek és kiváló hazafiainak emlékének megünneplése.

Másrészt pedig a nemzetellenes (felforgató) mozgalmak ellen való küzdelem állandósítása, mert a világháborút követő idők gazdasági válságai kedvező talajt nyújtanak a különféle felforgató eszmék terjesztésére.

Ezek között első helyen áll a kommunisták nagyarányú és az egész világot behálózó munkája. Ezeknek a fegyveres erő soraiba való bejutása és elterjedése ellen minden katonának hazafias és elsőrendű kötelessége küzdeni.

Mi a szocializmus?

A szocializmusban az emberi érdekek legnagyobbika: a munka keresi megszerveződését. Ezen céljának megvalósításában szembetalálja magát más emberi érdekekkel, így a földtulajdon és ingó tulajdon birtokosainak érdekeivel.

Ha a gazdasági rend oldaláról nézzük a szocializmust, akkor a következő követelményekkel találko-

zunk: magántulajdon eltörlése, a termelési eszközök köztulajdonba vétele és ezen keresztül az egész gazdasági élet és rendszer újjáalakítása, az örökösödési jog megszüntetése, a munkanélküli jövedelmek lehetőségének megszüntetése, tehát teljes gazdasági egyenlőség.

Ezen elmélettel sokan foglalkoztak, főleg Marx Károly nevű német ember (1818–83). Az ő tanait nevezzük marxizmusnak.

Mi a kommunizmus?

A Marx által kifejtett szocialista tan további fejlődése során nem maradt változatlanul, hanem a közösség elve alapján kommunizmus néven a társadalom minden rétegét egy színvonalra állítani kívánja. A kettő között az a különbség, hogy míg a szocializmus bizonyos fokozatos fejlődés útján érné el célját, addig a kommunizmus erőszakos úton, átmenet nélkül valósítaná meg a kommunista elveket. Kommunista elvek: Isten, haza, család fogalmának megszüntetése, házaság intézményének eltörlése, a proletáriátus uralmának biztosítása.

Mi a bolsevizmus?

A bolsevizmus alatt az orosz kommunisták politikai rendszerét és taktikáját értjük. Az 1903-ban megtartott orosz szocialista pártgyűlésen két pártra szakadt az oroszországi szociáldemokrácia: bolsevikokra és mensevikokra; a Lenin vezetése alatt álló párt kapta a többséget s innen vette a nevét (Bolsintvo: többség, bolsevik: többségi).

A bolsevizmus kárhóztatja az osztályharcban a megegyezés és kibékülés lehetőségének gondolatát.

Céljának eléréseért nem kimél semmit s hogy eljusson sejtjeivel mindenhová, ahol rombolhat, minden áldozatra kész. Így már a fegyveres erő soraiba igyekszik bejutni, hogy ott a vörös metelyt elhíntse, megronthassa a hazafias nemzeti érzést és felborítsa az országnak erőt és tekintélyt adó katonai fegyelmét.

Példa egyrészről az oroszországi állapotok, másrészről pedig a nemzeti irányzatú külföldi államok nagy előretörése és hatalmas fejlődése; így Olasz-, Francia-, Németország, ahol nem tudtak gyökeret

verni s ezen államok nélkül a világbékét megalapozni még ma sem lehet.

Bizonyára van maguk között is olyan, akinek a polgári életben mondták, hogy milyen rossz életük lesz katonáéknál. Rossz kosztot kapnak, ütik-verik magukat, igazságtalanul fognak bánni magukkal. Ugy-e maguk meggyőződtek már eddig is arról, hogy ez nem igaz. Ily hazugságok tömkelegével bolondítják el az embertársaikat csak azért, hogy az uralomra jutásukkal bármily módon is előmozdítani képesek legyenek.

Bárkinek, bármi ügyes-bajos dolga van, családi baja, stb. forduljanak bizalommal közvetlen tiszt előjáróikhoz, akik tüzetesen kivizsgálva a bajok forrását, fognak tudni segíteni. Tudják jól, hogy a néma gyermeknek az anyja sem érti a szavát, tehát bármikor bárkit ér olyan baj, melyet orvosolni lehet, adjá elő őszintén panaszát s az meghallgatásra fog találni.

Mi volt a világháború kitörésének az oka?

Részben Ferenc Ferdinánd trónörökös meggyilkolása, amit Szarajevóban hajtottak végre szerb alattvalók az oroszok beleegyezésével. Ezáltal idézték elő a háború kitörését, melynek credményeként az oroszok a keleti egységes szláv birodalom megalakítását tervezték Ausztria-Magyarország felosztásával; részben a helytelen vámpolitika s a francia-német revans eszme.

A magyar vitézség.

A lezajlott világháborúban a magyar és szövetséges hadseregek az ellenség számbeli és anyagi fölényét erkölcsi felsőbbségükkel, vitézségükkel egyenlítették ki.

A német, magyar-osztrák, bulgár és török nemzet úgyszólván az egész világ ellen harcolt, mely szövetség területileg egy körülzárt ostromlott várhoz hasonlított.

Ilyen körülmények között óriási feladat hárult a magyar nemzet minden tagjára, férfira és asszonyára egyaránt. Aki fegyverfogható volt (18—50 évig) az a harctereken, a fiatalabb és öregebb férfiak és a nők otthon a gazdaságban, műhelyekben dolgoztak a férfiak helyett. A hatalmas hadsereg (saját és szövetséges) élelmezése, a hadianyag pótlás előállítása munkába szólított minden embert s azok ép oly hősieesen végezték feladatukat munkahelyeiken, mint a küzdők fegyverrel kezükben az ellenséggel szemben.

Mi a vitézség?

Vitézség alatt értjük, aki fegyelmezetten tud tűrni, türelemmel szenvedni s halálfélelmet megvetve, életét kész feláldozni a haza megvédéséért. A fenti meghatározás első része inkább az otthonmaradottakra áll, a második része pedig a harcosokra.

Hogy a magyar s vele együtt a szövetséges seregek vitézül megállták helyüket, igazolja az a tény, hogy a forradalmak kitörésekor minden fronton mélyen az ellenség földjén állott a központi hatalmak hadserege. Ezt az eredményt pedig a vitézül megharcolt csaták eredménye hozta meg.

Hogy fényes hadisikerek után mégis mint vesztesek vonultunk haza, azt más, a hadseregen kívül álló okok idézték elő.

A világháború 4 évi tartama kimerítette az országok anyagi erejét s a népek lelkét megszállta a béke utáni vágy. Ez általános tünet volt a hadviselő népeknél. Nagyon jól jött egyeseknek, s ezt az alkalmat ki is használták azok, akiknek érdekük volt, hogy a magyar katona ne jöjjön vissza fegyverrel a kezében. Akik papírtalpu bakancsot szállítottak, akik hitvány anyagból készült ruhát gyártottak a szenvedő magyar vitézeknek s akik ezeken az üzleteken hatalmas vagytonokat szereztek, elsőrendű érdekük volt, hogy lefegyverezzék a magyar hadsereget — félve annak bosszújától — mielőtt vissza tér. Erkölcileg lazította meg az otthoniakat és hamis jelszavakkal a szabadkőművesség hathatós propagandájának sikerült a vitéz magyar katona kezéből kivenni a fegyvert.

A fegyver elhagyásával kiadta a magyar a kezéből a hatalmat s ekkor lépett előtérbe a másik nagy hatalom, a pénz, melyet a zsidó szabadkőművesség a háború alatt összegyűjtött. Pénzen megcsinálták a forradalmakat s ezek következményeként a kommunizmust, melyet minden átkával 4 hónapig nyögött a magyarság.

A magyar katona a világháborúban.

A magyar katona szerepét, hogy tisztán láthassuk ismerjük meg előbb Nagymagyarország háború előtti viszonyait, föld- és néprajzát, gazdasági helyzetét.

Magyarország egységes zárt terület volt, melyet a nyugati középső szakasz kivételével a Kárpátok hegyláncá övezett. Középe síkság volt (a volt Csonka Magyarország). A hegységekben számtalan folyó ered és táplálták a két főgyűjtőt a Dunát és Tiszát. Éghajlata mérsékelt, sem túlságosan meleg, sem túlságosan hideg. A lakosság túlnyomó részben őstermelő, kiváltképp földmivelő. Gyáripar fejlődőben. Ilyen kedvező természeti fekvés mellett virágzó élet folyt mindenütt. Kedvező eredményt mutatott, mind a mezőgazdaság, mind az ipar mérlege. A lakosság is szeretettel ápolta földjét, ragaszkodott hozzá s boldogan élt békességben. Különben józan, szorgalmas, becsületes, kötelességtudó munkásnép volt akkor is a magyar. A föld értékének ismerete és annak hozadéka váltotta ki a ragaszkodást.

Ez a földhöz való ragaszkodás ébresztette a hazaszeretet erényét, mely később a hazai föld megvédelmezésében áthatotta s oly mérhetetlen áldozatokra készítette a magyart, mit csak örökké csodálni tud az újabb kor nemzedéke.

A kötelességteljesítés tudata hatotta át a világháború folyamán a magyar katonát. Esküjéhez hiven, amire abban kötelezettséget vállalt, teljesítette a feladatot úgy, amint legjobb tudása, képessége azt megengedte. Pedig ismeretlen helyeken, neki idegen tájakon, szokatlan éghajlati viszonyokat kellett átszenvednie. Csak vegyük a Kárpáti 1914/15.-i téli hadjáratot, amikor a roppant hideg fagyasztotta kezét-lábát (részben a papirtalpu bakancsok miatt), vagy az olasz front karsztjának pokoli hősege s hegyei tikkasztották (mert víz hiányában még szomját sem tudta oltani) s mindezek mellett a rendszertelen étkezés, ami különösen mozgó harcban és erőteljes támadások idején fokozta a természet által adott elemi nehézségeket. Azonkívül az időjárás viszontagságai, szél, eső, hó társultak mindezekhez s a magyar katona mindennel szembe szállt s túrt minden természeti csapást és legyőzött minden akadályt, megtette kötelességét. A kötelességteljesítés tudata adta neki az erőt, mely lendületbe vitte a csaták során a végső győzelem felé. Mert győzelmesen vitte zászlaját előre a magyar sereg minden fronton. Ismerték hírét mindenfelé, hősi elszántságát és haláltmegvető bátorságát.

Küzdött, harcolt, de nem volt kegyetlen, ha nemes ellenfélre akadt, sőt lovagiasságát is gyakran megmutatta s ezzel nagy elismerést vivott ki a magyar névnek. Barmely fegyvernemnél teljesített szolgálatot, gyalogság, tüzérség, vagy lovasságnál, mindenütt a legszebb eredményeket mutatta teljesítménye. A háború utáni idők háborús irodalma minden nemzelnél elismeri és dicsérettel említi a magyar katona erényét, szívósságát, kitartását, győzni akarását és hősiességét. Ennek a hősiességnek volt az eredménye az, hogy a háború végén az összes harctereken mélyen ellenséges területen állottak a központi szövetséges seregek.

Fegyvernemekkel való együttműködés.

Hogy a hadsereg hivatásának meg tudjon felelni, feltétlen szükség van arra, hogy különféle fegyvernemek álljanak rendelkezésére. Ezeknek külsőségeiben való megkülönböztetése, különböző fegyverzettel való felszerelése, hajtókaszinék különbözősége nem szabad, hogy az egységes honvédségi szellem megbontására vezessen, hanem éppen ellenkezőleg az egymásra utaltság felismerésében találják meg azt az erőt, mely a sikert biztosítja.

A különböző fegyvernemek hivatása és rendelkezése a hadseregszervezés keretén belül oktatás tárgyát képezte.

Őrtestületekkel való együttműködés alatt értjük a határőrség, csendőrség, rendőrség, pénzügyőrség tagjaival szemben megnyilvánuló kölcsönös tiszteletet és adott esetben a jelenlevő honvédegyén közbelépésével nyújtandó segítséget.

A nagy és csonka haza határai.

Az ország földrajzi és gazdasági egysége következtében egységes vasúthálózat épült ki, melynek középontja, földrajzi fekvése folytán Budapest lett. A trianoni szerződés elszakította az ország gazdaságilag egymásra utalt részeit és szétlépte egységes vasúthálózatát is. A trianoni határ mint vámhatár a végtelenségig megnehezítette a régi Magyarország egyes részei között az árucserét, ami súlyos csapást jelentett úgy az or-

szág megmaradt, mint az elszakított lakosságára. A trianoni szerződés így akadályozta meg a régi Magyarország természetes vérkeringését. A természetes vérkeringés megakadályozása pedig mindenütt a részek sorvadását vonja maga után. Miután az ország természetes határa, főleg a legmagasabb hegyek gerince volt, magától értetődik, hogy az ország területén eredő patakok és folyók így olyan egységes folyóhálózatot alkottak, ami úgyszólván egyedülálló a föld kerekén. Ez az egységes vízrendszer feletti gazdálkodást célszerűen csak egy kéz irányíthatja. A trianoni békeszerződés következtében azonban a folyók felső folyásai idegen uralom alá kerültek, ami igen nagy veszélyt rejt magában árvizek idején a mélyebben fekvő területre, a mai csonka országra nézve.

Stratégiai szempontból kiindulva úgy szabták meg az ország határait, hogy az sehol se legyen megvédelmezhető. A szerbeket, a románokat beengedték a nagy magyar alföld szívébe, a cseh határt pedig lekanyarították egészen Szobig, ahonnan bármikor ágyúzni lehetett Budapestet.

Magaviselet utcán, vendéglőben, társaságban, templomban, stb.

A honvédnek, mivel formaruhája miatt kiválik az emberek közül, s mindenki előtt szembetűnő a megjelenése, kétszeresen kell ügyelnie magára, hogy viselkedése — bárhol jelenik is meg — olyan legyen, mely méltó a honvédhez.

Utcan, étkezésnél, moziban, vendéglőben, társaságban, stb. viselkedjék illedelmesen, ne tanusítson kihívó magatartást, legyen szerény és tisztelettudó. Az utcán térjen ki a szembejövőknak, a polgári lakosság iránt is hasonló tisztelettel és udvariassággal viselkedjék, mint feljebbvalóival szemben. Ne keltsen feltűnést hangos, vagy kiabáló beszédével, ha társaságban van, vigyázzon másik társára is, vendéglőben pedig fokozott óvatossággal kell eljárnia. A vendéglőben való tartózkodáskor lehetőleg kerülje a honvéd a polgári elemekkel való összebarátkozást, mert nem tudni — különösen ha az illető polgári egyén teljesen ismeretlen előtte — hogy mi lakozik benne, s mi érdeke lehet ba-

rátságba kerülni a honvédség tagjaival. Szolgálati dolgokat sohasem szabad tárgyalni a vendéglőben, vagy koreszmában. Óvakodni kell a vendéglőben mindenkitől, mert borközi állapotban az emberek természete változik s könnyen kirobbannak a surlódások. Gyakoroljon minden honvéd szigorú önuralmat, kiméletlen legyen önmagával szemben s mindig engedékeny mások iránt. A templom Isten háza, s ha az emberekkel szemben tisztelettel kell viseltetnünk, akkor Isten előtt fokozott tisztelettel és alázattal álljon.

Közrend fenntartásán őrkdjék a honvéd azáltal, hogy elsősorban viselkedésével tiszteletet váltson ki mindenki részéről, másrészt fékezze és lépjen fel azok ellen kellő körültekintéssel és eréllyel, akik a közrend felforgatására törekszenek.

Házasság, család. A házasság Isten terve szerint egy férfi és egy nő örökszövetsége azon célból, hogy az emberiség fennmaradását szaporodás útján biztosítsa. Ezen szövetségben a házasteleik sirig tartó együttélésre kötelezik magukat.

Tehát a házasság nem az ember találmánya, hogy két vagyonos ember összeházasodása által a vagyon gyarapodjon, hanem Isten parancsa, hogy egy életre szeretetben összekössön egy férfit és egy nőt, akik az élet gondját megosztva, egymást gyámolítva, közös munkával éljék le életüket s az emberiség fennmaradásáról családalapítás útján gondoskodjanak.

A férfi erősebb testalkatánál fogva a munkára teremtetett, a nő gyengébb és gyámolításra szorul s főhivatása az életben utódokat hozni a világra, a házasság keretén belül.

Tehát nem a nő a rabszolga, aki dolgozik és a férfi csak henyél mellette, hanem a férfi a kenyérkereső, aki keze vagy esze munkájával előteremli az élet fenntartásához szükséges javakat, a nő pedig takarékoskodik, a családi otthont rendben tartja a gyermekeket neveli, egyszóval munkálkodik a házi teendőkben.

A férfi nem üti-veri feleségét, mert nem virtus a gyengébb nőt bántalmazni, hanem ha hibás, arra szeretettel figyelmezteti.

A házasság a szereteten épül fel s a házastársak egymás iránti tisztelete ápolja a szeretet virágait.

Ugyancsak szeretettel tartozik a gyermek szülei iránt s ugyanilyen tisztelettel viseltetik irántuk felnőtt korában is. Ne akarjon a gyermek okosabb lenni apjánál, mégha tán több ismeretre tett szert, ezért is külön köszönettel tartozik szüleinek, hogy anyagi áldozatok árán segítsék gyermeküket nagyobb tudás eléréséhez. Szülők és testvérek iránti szeretet és kölcsönös megbecsülés, józanság és takarékoság hozza meg a családi békét.

Könnyelmű társaság.

A fiatalság, a gyermekévek elmúlnak s mindinkább érettebbé válik az ember-korban. Az ember társas életet él és a gyermekével játszó pajtásai megmaradnak később is. Attól függ az ember későbbi élete, hogy milyen társaságban él. A könnyelmű társaság nagy veszély, azért meg kell választani, hogy kit tüntessen ki az ember barátságával. Kerülni kell azt a társaságot, ahol könnyelmű, léha beszéd folyik. Sokkal nemesebb társalgás tárgyául szolgál a foglalkozási ágakban előforduló újabb eljárások megbeszélése, valamely szakkérdés megtárgyalása, stb.

Szórakozás.

Szórakozás alatt értjük a rendes, hétköznapi, napnap után úzótt munkától eltérő, másfajta munkát, mely nem fáraszt, hanem üdit; nem szükségképpen végezzük, hanem kedvtelésből s nem anyagi haszonért, hanem testünk-lelkünk felvidítésára. Nem a korcsmázás tehát a szórakozás egyedüli módja, ahol bizonyos mennyiségű bor elfogyasztása után annak hatása alatt elveszti az ember józanságát s oly lettekre ragadtatja magát, melyet józan fejjel elítél és kárhozlat. Nem is a kártya, mely számtalan embert juttatott anyagi romlásba s rendszeren összeszólalkozás a vége a kártyajátéknak. A nemesebb szórakozások közé tartozik a hasznos könyvek olvasása, sportok és társas játékok (nem szerencse játékok).

Mivel a szórakozás rendszerint társasággal van egybekötve, a társaság megválasztásánál keressük ko-

fmoly, idősebb és tapasztalt egyének társaságát, akiktől jót, nemeset és hasznosat hallunk s azokat megszivleljük s a hallott erkölcsi jókat saját hasznunkra igyekezünk fordítani.

A pénz.

Értékmérő csereeszköz a pénz. Mivel értéket képvisel, valamit kell adni érte a cserébe, legyen az akár áru, akár munka. Tehát dolgozni kell a pénz birtoklásáért.

Az embernek arra kell törekedni, hogy fiatalabb éveiben szorgalmas munkával szerezzen annyi vagyont, amely öreg napjaira, mikor munkaképtelenné válik, megélhetést nyújtson. Takarékosan kell bánni a nehéz munka árán megszerzett pénzzel, nem szabad azt könnyelműen elpredálni, hanem okosan kell felhasználni és hasznosan gyümölcsöztetni.

A fenti pontokban támpont adatott az életben való tájékozódásra az ifjú nemzedéknek. Hogy helyt tudjon állni, erős önfegyelmzésre és az akarat helyes irányban való fejlesztésére kell törekedni. Nem szabad engedni, hogy idegen befolyás irányítsa akaratunkat, különösen, ha azt károsnak találjuk. A meggondolatlan, vagy könnyelmű „jó barát“ ha le akar téríteni a tisztesség egyenes útjáról, ahol csak tisztelet és megbecsülés ér mindenki részéről, hagyd őt magára, fordulj el tőle. Állj erősen sarkadon, légy résen, vigyázz minden lépésedre, mert sokan siratják később egy elhibázott élet végén ifjú éveik első ballépését. Nem a megalkuvás és ingatag jellem, hanem a szilárd elhatározás és erős akarat a jó elérésére a férfiúi erények.

Nyilvános erőszak.

Nyilvános erőszak alatt értjük a hatósági közegek által fenntartandó rend áthágását. Vannak az illendőség szabályain kívül bizonyos keretek, határok, melyeket átlépni nem szabad. A honvédnek a rend iránt fogékonynak kell lennie és annak fenntartásában közre kell működni, néma viselkedésével is, mert a jó példa vonz másokat is. Ide sorolható a nők iránt tanusítandó viselkedés is. Külön tisztelettel kell viselkedni a női nem iránt, nem a más nemet kell tekin-

teni bennük, hanem a gyengébbet, akit meg kell védeni az erőszakosan fellépők ellen.

Munkakerülő.

Munkakerülők azok, akik munkakeresés ürügye alatt csavarognak, de alattomban az a céljuk, hogy munkavállalás nélkül könyör-adományokból tartsák fenn magukat. A munkakerülőt a törvény is bünteti.

Becsületes élet, tiszta lelkiismeret.

Az ember az életben viselkedjék az adott körülmények között illedelmesen, a reá bízott munkát végezze becsületesen. Az Isten tízparancsában lefektetett életprogram betartása esetén nem ütközik az ember a földi igazságszolgáltatás millió meg millió paragrafusába sem.

A fentebbi pontokban röviden leírva útmutatás adatott a honvédnek, mert hisz a honvédség tagjainak zöme abban a korban van, mikor a tapasztalatlan ifjú tapogatódzva keresi az irányt, hogy az élet sokfelé ágazó ország útján merre menjen. Hogy megkönnyítsük nehéz harcában, hogy segítségére legyünk — hisz minden magyar testvérre vigyázni kell, különösen ma, mikor nem csak az ország határán áll ellenség — küzdelmében, melyet az erkölcsi hétfejú ellenség ellen kell harcolnia, mely le akar tiporni tisztességet, egymás megbecsülését, a tiszta erkölcsi rendet és annak romjain akar emléket állítani az erkölcs-telenségnek.

Álljon résen minden honvéd, mert nemcsak a haza földjében védi a hont, hanem teste, lelke épségben tartása által is. Lelki és szellemi, valamint a testi erő harmóniája teszi erőssé az egyént s mivel a nemzet egyénekből, egyedekből áll, végeredményben a nemzeti erőt gyarapítja és teszi legyőzhetetlenné.

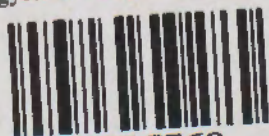
Vigyázzon minden magyar önmagára s küzdjön az erkölcs, a becsület mezején tisztességgel, hogy elnyerje a hősök babérkoszorúját s becsületes munkával eltöltött élet alkonyán megbékélve Istennel, nyugodt, tiszta lelkiismerettel állhasson az örök Bíró elé számadásra.

ZMNE

Egyetemi Központi Könyvtár

84715760

